

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/118/2024
Identifikačné číslo spisu:	1116225922
Dátum vydania rozhodnutia:	31.07.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1116225922.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Eriky Zajacovej v spore žalobkyne: J. H. P., narodená XX. E. XXXX, F. XXX, zastúpenej: Advokátska kancelária CIMRÁK s.r.o., Nitra, Štefánikova 7, IČO: 36868876, proti žalovanej: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, vedenom na bývalom Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 20C/116/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. marca 2024 sp. zn. 3Co/103/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanej n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom (v poradí druhým) zo dňa 3. marca 2023 č. k. 20C/116/2016 - 240 rozhodol tak, že žalobu zamietol a vyslovil, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

1.1. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou zo dňa 07.12.2016 domáhala zaplatenia sumy 42.000 eur spolu s úrokom z omeškania titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na tom skutkovom základe, že dňa 31.01.2011 podala na Okresný súd Bratislava I žalobu o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, konanie o ktorej bolo vedené pod sp. zn. 18C/16/2011 (ďalej aj „konanie sp. zn. 18C/16/2011“). Predmetný súd, po prieťahoch trvajúcich 32, resp. 40 mesiacov, konanie uznesením zo dňa 25. 01. 2016 zastavil z dôvodu zrušenia vtedajšieho žalovaného - spoločnosti MCEall, a. s. (ďalej aj „zamestnávateľ“ alebo „spoločnosť“) bez likvidácie, s tým, že existenciu prieťahov v konaní konštatovala predsedníčka súdu v upovedomeniach o vybavení sťažnosti zo dňa 12. 09. 2014, Spr 2323/2014 a zo dňa 10. 02. 2016, Spr 2004/2016. Žalobkyňa predpokladala plný úspech v konaní sp. zn. 18C/16/2011, čo by viedlo k povinnosti zamestnávateľa vyplatiť jej ušlú mzdu a ďalšie mzdové nároky; k uvedenému však nedošlo, nakoľko nečinnosťou okresného súdu sa stali jej nároky nevymožiteľné. Nároky z titulu neplatného skončenia pracovného pomeru si pritom nemohla uplatniť v

rámci konania o zrušenie spoločnosti bez likvidácie, keďže tieto záviseli od rozhodnutia o (ne)platnosti skončenia pracovného pomeru; z rovnakých dôvodov neprichádzalo do úvahy ani uplatnenie nárokov z garančného poistenia podľa § 102 ods. 1 písm. g) a h) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Na uvedenom základe si uplatnila voči žalovanej náhradu škody v sume 42.000 eur zodpovedajúcej jej mesačnému príjmu u zamestnávateľa (cca 1.200 eur brutto) a počtu mesiacov prieťahov v konaní (23.05.2012 do 21.04.2015). Išlo pritom o ušlý zisk, keďže ako osoba so zdravotným postihnutím si nemohla nájsť stabilné zamestnanie.

1.2. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním ustálil, že v konaní vedenom pod sp. zn. 18C/16/2011 došlo v období od 23.05.2012 do 12.09.2014 a následne od 30.01.2015 do 12.10.2015 k zbytočným prieťahom s tým, že celkovo okresný súd nekonal efektívne približne 3 roky. Pokiaľ išlo o škodu, jej existenciu nemal súd prvej inštancie za preukázanú, keďže o jej dôvodnosti svedčali len tvrdenia žalobkyne. Tieto tvrdenia však zamestnávateľ, spoločnosť MCEall a. s., poprela, rovnako tak, ako ich na pojednávaní dňa 17. 04. 2012 poprel svedok A.. E. dôkazom nasvedčujúcim, avšak nie preukazujúcim, nátlak potom ostala jedna veta z e-mailu žalobkyne zo dňa 10. 12. 2010, ku ktorému sa jej adresát A. J. nevyjadril. Pokiaľ žalobkyňa spolu s ostatnými žalobkyňami v pôvodnom konaní poukazovali na obsah dohody o skončení pracovného pomeru, rovnopisy tejto dohody žiadne rukou doplnené vyhlásenie o nátlaku neobsahovali, čo nasvedčovalo tomu, že uvedené vyhlásenia mohli byť doplnené dodatočne. Napokon, nátlak pri skončení pracovného pomeru neskonštatoval ani Inšpektorát práce Bratislava. Pokiaľ mali žalobkyňou tvrdené okolnosti uzavretia dohody potvrdiť výpovede svedkov navrhovaných v konaní sp. zn. 18C/16/2011, k ich výsluchu nikdy nedošlo, a to ani v prebiehajúcim konaní, v ktorom žalobkyňa taký návrh ani nepodala. Za tohto dôkazného stavu súd prvej inštancie nemal za jednoznačne preukázané, že by žalobkyňa bola v pôvodnom konaní úspešná. Pripustiac prípadný úspech žalobkyne v časti vyhlásenia dohody zo dňa 30. 11. 2010 za neplatnú, konajúci súd vyslovil pochybnosti ohľadne následného priznania nároku na náhradu mzdy a jeho rozsahu, pretože okresný súd najprv neformálne a následne formálne uznesením zo dňa 17. 12. 2014 vyzval vtedajšie žalobkyne na špecifikáciu výšky a obdobia, za ktoré si uplatnili nárok na náhradu mzdy, na ktoré žalobkyne nereagovali. Preto je zrejmé, že žalobkyne by neboli zrejme v konaní úspešné, nakoľko pod hrozbou odmietnutia ich žaloby nešpecifikovali výšku požadovaného peňažného nároku. Súd prvej inštancie na uvedenom základe uzavrel, že i keby žalobkyňa preukázala neprímeraný nátlak, ktorý však v čase zastavenia konania sp. zn. 18C/16/2011 nepreukázala a odstránila vytýkané nedostatky žaloby, možno dôvodne predpokladať, že prisúdená náhrada mzdy by rozhodne nedosahovala žalobkyňou uplatnenú sumu náhrady škody. A napokon konajúci súd nezistil ani splnenie predpokladu príčinnej súvislosti medzi uplatneným nárokom na náhradu škody a nesprávnym úradným postupom. Žalobkyňa nepredložila jediný dôkaz, ktorým by akýmkoľvek spôsobom verifikovala tvrdenia o tom, že nebyť zbytočných prieťahov v pôvodnom konaní, spoločnosť by ju s jej nárokom uspokojila. Z vykonaného dokazovania nevyplynulo, že by dotknutá spoločnosť v období od začiatku roka 2013, kedy by najskôr bolo možné predpokladať vydanie prvoinštančného rozsudku, do začiatku roku 2016 (správne má byť 2015 - pozn. dovolacieho súdu), kedy bola zrušená bez likvidácie, disponovala dostatkom finančných zdrojov v takom množstve alebo rozsahu, aby bola schopná vyplatiť aspoň časť zo žalobkyňi prípadne prisúdenej náhrady mzdy. Naopak, z vykonaného dokazovania vyplynulo a súd prvej inštancie mal za preukázané, že spoločnosť MCEall a. s. bola prakticky od svojho vzniku v neustálej strate. Dňa 21. 05. 2011 sa A. J. vzdal funkcie predsedu predstavenstva, dňa 05. 09. 2011 bol podaný návrh na výmaz osôb figurujúcich v štatutárnom a dozornom orgáne spoločnosti, bez súčasného zápisu nových orgánov, na čo reagovala Národná banka Slovenska, keď dňa 09. 08. 2012 signalizovala obchodnému registru dôvody na zrušenie spoločnosti ex offo; k zrušeniu spoločnosti bez likvidácie došlo uznesením zo dňa 25. 01. 2015. Zo zistení obchodného registra z konania o rušenie spoločnosti vyplýva, že minimálne v období od 18. 11. 2013 do 14. 03. 2014 spoločnosť nedisponovala žiadnymi nehnuteľnosťami, motorovými vozidlami a prakticky žiadnou hotovosťou, keď na účte v ČSOB, a. s. mala zostatok 2,40 eura. Zamestnávateľ žalobkyne teda nevykonával hospodársku činnosť a nedisponoval majetkom, z ktorého by uplatnený nárok žalobkyne mohol uspokojiť. Na uvedenom základe dospel konajúci súd k záveru, že žalobkyňa nepreukázala splnenie v poradi druhaj a tretej podmienky na vyvodenie zodpovednosti žalovanej podľa zákona č. 514/2003 Z.z., a to existenciu škody a príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a eventuálnou škodou, a preto jej žalobu ako nedôvodnú zamietol.

1.3. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 257 CSP v spojení s

článkom 17 základných princípov CSP tak, že žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania, pretože žalovanej, inak plne procesne úspešnej, žiadne trovy nevznikli.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozhodol rozsudkom sp. zn. 3Co/103/2023 zo dňa 28. marca 2024 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej nepriznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. V odôvodnení rozsudku uviedol, že sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý vykonal dostatočné dokazovanie a na jeho základe, zohľadniac tak sporné skutkové tvrdenia (vo vzťahu k existencii škody a príčinnej súvislosti medzi škodou a nesprávnym úradným postupom), ako aj tie nesporné (ohľadne nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v prieťahoch v konaní v špecifikovanom období), ustálil skutkový stav, na ktorý aplikoval zodpovedajúce ustanovenia právnych predpisov a dospel i k správne právnemu posúdeniu veci. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, keď sa v miere potrebnej vysporiadal s podstatnou a pre vec významnou a určujúcou argumentáciou sporových strán, vrátane žalobkyne. Vychádzajúc z právneho názoru odvolacieho súdu vyjadreného v zrušujúcom uznesení, ktorý zohľadňoval závery súdnej praxe (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 25Cdo/145/2002, sp. zn. 25Cdo/2809/2006) súd prvej inštancie pri skúmaní existencie škody, resp. ušlého zisku, posudzoval správne ako otázku predbežnú úspech žalobkyne pri uplatňovaní nárokov v konaní Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 18C/16/2011. V situácii, keď konanie o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru dohodou neskončilo meritórnym rozhodnutím súdu, bolo treba otázku dôvodnosti práva žalobkyne, najmä na plnenie, riešiť v konaní o náhradu škody ako predbežnú. Škoda vo výške uplatneného ušlého zisku totiž mohla žalobkyni vzniknúť len pokiaľ by bolo naisto preukázané, že skutočne disponovala pohľadávkou voči pôvodnému zamestnávateľovi, t.j. pri vecnom rozhodnutí by so svojim nárokom uspela; v opačnom prípade by súd i pri správnom postupe nezaťaženom prieťahmi v konaní bol nútený jej žalobu zamietnuť, a teda žalobkyňa by napokon nič nezískala. O dôvodnosti nároku žalobkyne nasvedčovali len jej skutkové tvrdenia o nátlaku vyvíjanom zo strany bývalého zamestnávateľa, resp. konateľ A. ktoré však tento v plnom rozsahu poprel. Žalobkyňa iný dôkaz ako vlastné vyhlásenie nachádzajúce sa na vlastnom exemplári dohody o skončení pracovného pomeru v pôvodnom konaní neprodukovala, a preto možno súhlasiť s názorom konajúceho súdu, že svoje tvrdenia o existencii nátlaku zo strany zamestnávateľa nepreukázala.

2.2. Pokiaľ žalobkyňa v tejto súvislosti konajúcemu súdu vytýkala, že pri posudzovaní predbežnej otázky mal prihliadať na charakter pôvodného konania sp. zn. 18C/16/2011 ako individuálneho pracovnoprávneho sporu a z tohto dôvodu mal pristúpiť k vykonaniu dôkazu výsluchom svedkov aj bez jej návrhu, jej argumentácii nemožno priznať úspech. Je nepochybné, že predmetom prebiehajúceho sporu je náhrada škody titulom zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý nemožno považovať za spor spadajúci pod právnu úpravu tretej časti, druhej hlavy CSP, t.j. za individuálny pracovnoprávny spor, v ktorom môže vykonať súd ex offio aj dôkazy, ktoré slabšia strana sporu nenavrhlá, ak je to potrebné pre rozhodnutie o veci. Povahu tohto sporu nemôže založiť len samotná okolnosť, že v rámci ustálenia jedného z predpokladov zodpovednosti konajúci súd skúma ako predbežnú otázku úspechu žalobkyne v individuálnom pracovnoprávnom spore. Z obsahu súdneho spisu pritom vyplýva, že žalobkyňa, ktorá je nositeľom povinnosti tvrdenia a súčasne i dôkazného bremena, nepredložila, okrem návrhu na vykonanie dôkazu výsluchom Z. E., iný návrh na vykonanie dokazovania; ňou uplatnený návrh pritom konajúci súd nevykonával z dôvodu, že ho žalobkyňa neuplatnila včas (dňa 28.02.2023), ako i z dôvodu jeho nadbytočnosti. Žalobkyňa bola oprávnená a povinná uplatniť prostriedky procesného útoku, vrátane návrhu na vykonanie dokazovania výsluchom Z. E. ako svedkyne, už priamo v žalobe, resp. i po vrátení veci po zrušení v poradí prvého rozsudku súdu prvej inštancie odvolacím súdom. Pokiaľ tak neurobila, návrh na doplnenie dokazovania výsluchom svedkyne uplatnený dva dni pred termínom súdneho pojednávania, na ktorom konajúci súd pristúpil k vyhláseniu meritórneho rozhodnutia, nemožno považovať za uplatnený včas. Zároveň, možno súhlasiť i s úvahou konajúceho súdu, že výsluch žalobkyňou navrhovanej svedkyne by bol pre prebiehajúce konanie nadbytočný, keďže jej stanovisko k situácii pri uzatváraní (jej) dohody o skončení pracovného pomeru bolo zachytené v pôvodnom spise. Žalobkyňa uplatnenými prostriedkami procesného útoku v konaní bez pochybností nepreukázala, že by bola úspešná v pôvodnom konaní; nepreukázala potom ani vznik nároku na náhradu mzdy z titulu neplatného skončenia pracovného pomeru, ktorý v sume 42.000

eur predstavoval práve ňou uplatnenú náhradu škody (ušlý zisk) v tomto konaní.

2.3. A napokon za dôvodnú nemohol odvolací súd uznať ani námietku žalobkyne ohľadne nesprávneho posúdenia (ne)existencie príčinnej súvislosti medzi škodou a nesprávnym úradným postupom, ktorá pri konštatovaní absencie škody, nemôže obstať. Možno pritom súhlasiť i so záverom konajúceho súdu, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno v tom, že nebyť zbytočných prietahov v pôvodnom konaní, bývalý zamestnávateľ by uspokojil jej nárok na náhradu mzdy (za predpokladu, že by jej bol Okresným súdom Bratislava I priznaný). Z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že spoločnosť MCEall, s.r.o. (správne a.s., pozn.) v roku 2011 už negenerovala žiaden zisk, keďže podľa daňových priznaní za roky 2009 a 2010 bola v strate a nedosahovala pozitívny hospodársky výsledok; existenciu dostatočného majetku nebolo možné ustáliť ani z údajov z účtovných závierok, keďže tieto dlhodobu nepodávala. Žalobkyňa prostriedkami procesného útoku preukázala nesprávny úradný postup Okresného súdu Bratislava I v konaní sp. zn. 18C/16/2011, v ďalšom neuniesla dôkazné bremeno ohľadne preukázania existencie škody vo forme ušlého zisku a príčinnej súvislosti medzi uplatnenou škodou a nesprávnym úradným postupom.

2.4. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania tak, že žalovanej, ktorá mala v odvolacom konaní úspech, nepriznal proti žalobkyni, ktorá úspech nemala, nárok na ich náhradu, nakoľko z obsahu súdneho spisu vyplýva, že jej žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, v ktorom žiadala, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.1. Poukázala na tú skutočnosť, že podanou žalobou sa domáhala náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, na tom skutkovom základe, že spôsobením prietahov v pôvodnom konaní na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 18C/16/2011 jej vznikla škoda v sume 42.000,- € ako nárok z neplatného skončenia pracovného pomeru. V konaní 18C/16/2011 sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru a náhrady mzdy. Nakoľko v tomto konaní došlo ku konštatovaným prietahom v konaní, súd nerozhodol včas a žalovaný stratil právnu subjektivitu podozrivým výmazom z obchodného registra. O nárokoch žalobkyne teda vinou prietahov v konaní 18C/16/2011 nebolo nikdy rozhodnuté. Následne si žalobkyňa uplatnila žalobu o náhradu škody proti Slovenskej republike v konaní na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 20C/116/2016. Je absurdné, že v konaní, kde sa vymáha škoda z dôvodu prietahov v konaní nastali prietahy v konaní, čo konštatoval aj Ústavný súd SR nálezom sp. zn. III. ÚS 142/2022.

3.2. Spornou právnou otázkou je, či pri posudzovaní predbežnej otázky v spore o náhradu škody spôsobenej nezákonným postupom orgánu verejnej správy, v tomto prípade súdu, sa majú použiť osobitné procesné práva, ktoré mal poškodený v pôvodnom konaní, v ktorom bola spôsobená škoda. Žalobkyňa je toho názoru, že ak v pôvodnom konaní, kde sa neuplatňovala zásada koncentrácie konania ako aj ostatné zásady CSP ohľadom sporového konania, malo by jej byť umožnené preukázať opodstatnenosť nároku za rovnakých procesných podmienok ako v pôvodnom konaní. Nakoľko však pôvodný procesný predpis bol zrušený tak s použitím princípu podľa čl. 4 ods. 1 CSP mal súd použiť procesné predpisy upravujúce individuálne pracovné spory. V prípade, že by sa akceptovala právna prax nastolená odvolacím súdom, tak by to znamenalo, že na jednej strane v rámci predbežnej otázky musí žalobkyňa preukázať dôvodnosť pôvodnej žaloby, ale na druhej strane na to nemôže využiť procesné prostriedky, ktoré mala v pôvodnom konaní, kde nastal preukázaný nesprávny úradný postup podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Opäť by sa teda žalobkyňa dostala do absurdnej situácie, keď svoj nárok vinou nečinnosti súdov nemôže preukázať, resp. nie je jej k tomu daná možnosť. Vzhľadom na vyššie uvedené je žalobkyňa toho názoru, že odvolací súd nesprávne právne posúdil podstatnú právnu otázku dôležitú pre rozhodnutie vo veci.

3.3. Preto je tu daný aj dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP a to tým, že žalobkyni bolo znemožnené v rozpore s platným procesným predpisom navrhovať dôkazy. Žalobkyňa navrhla dôkazy, ktoré súd odmietol vykonať s odkazom na koncentráciu konania, aj keď mal postupovať podľa princípov individuálneho pracovného sporu, keďže posudzoval predbežnú otázku úspešnosti, resp. neúspešnosti pracovnoprávneho nároku. Súd prvej inštancie a rovnako aj odvolací súd tiež odkazovali pri hodnotení dokazovania na pôvodný spor ale bez toho, aby dôkazy vykonali. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho

súdu SR (uznesenie sp. zn. 5Obdo/51/2020 z 25. februára 2021), z ktorého je potom zrejmé, že „na skutočnosti uvádzané vo výpovedi svedka, len z dôvodu jej zachytenia v zápisnici zo súdneho pojednávania, nemožno bez ďalšieho v inom konaní nahliadať v zmysle § 205 CSP ako na objektívne pravdivé a preukázané (ako priamy dôkaz preukazujúci určitú skutočnosť). Zároveň nemožno zo žiadneho z ustanovení CSP vyvodiť, že súd nemôže vyhodnotiť svedeckú výpoveď zaprotokolovanú v zápisnici v inom konaní v rámci voľného hodnotenia dôkazov (§ 191 CSP). V prípade dokazovania obsahom svedeckej výpovede v inom konaní, zisťovanej zo zápisnice o pojednávaní spísanou (iným) súdom, do ktorej bola výpoveď svedka zaznamenaná, sa súd v podstate zaoberá popri sebe dvomi dôkaznými prostriedkami a to nosičom, záznamom svedeckej výpovede, ktorým je listina - zápisnica o pojednávaní ako verejná listina osvedčujúca priebeh a obsah výpovede svedka a samotnou svedeckou výpoveďou z hľadiska jej pravdivosti, úplnosti, vierohodnosti, či súladnosti s inými dôkazmi. Teda verejná listina - zápisnica o pojednávaní zachycuje predovšetkým kto vypovedal, pred akým orgánom, na aké otázky, miesto a čas výpovede a tiež, či svedecká výpoveď bola ako dôkaz v konaní vykonaná procesne prípustným spôsobom (po zákonnom poučení). Avšak samotné zachytenie výpovede svedka (v inom súdnom konaní) do zápisnice ako verejnej listiny nezbavuje súdu možnosti a súčasne procesnej povinnosti hodnotiť samotnú svedeckú výpoveď spôsobom podľa ust. § 191 ods. 1 CSP. Dôkaznú silu obsahu (pravdivosti, správnosti) výpovede svedka nezvyšuje len samotná okolnosť jej zachytenia do zápisnice v (inom) súdnom konaní. Dôkaznú silu toho - ktorého dôkazu mu priraduje až súd, ako výsledok jeho hodnotenia vykonaného dokazovania zákonom aprobovaným spôsobom." Z vyššie prezentovaného je zrejmé, že nemožno nekriticky preberať výpovede svedkov z iného konania a nazerať na ne ako na a priori pravdivé dôkazy. V situácii, keď žalobkyňa navrhovala nanovo vypočuť svedkov mal súd povinnosť tieto navrhnuté dôkazy vykonať. V tomto smere žalobkyňa len poukazuje na to, že toto vykonávanie ako aj hodnotenie dôkazov nebolo vykonané v súlade so zákonom a právnou praxou dovolacieho súdu.

4. Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadrila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd" alebo „dovolací súd") ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba zamietnuť.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP

6. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

8. Vo vzťahu k namietanej vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolateľka namietala porušenie jej procesných práv spojených s navrhovaním dôkazov a nesprávny prístup súdov nižších inštancií pri interpretácii zákonných ustanovení CSP týkajúcich sa sudcovskej koncentračnej zásady (§ 153 CSP).

9. Podľa § 150 ods. 1 a 2 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

10. Podľa § 153 ods. 1 až 3 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

11. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu), je aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorá okrem iných procesných záruk kladie dôraz aj na zachovanie kontradiktórnosti konania a „rovnosti zbraní“ (III. ÚS 402/08). Podstatou kontradiktórnosti a s ňou súvisiacou „rovnosťou zbraní“ je, aby všetci účastníci konania mali reálnu možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať na „protiargumenty“ protistrany. Osobitne to platí v sporových konaniach, v ktorých stoja proti sebe žalobca a žalovaný, kde sa v celom rozsahu uplatňuje kontradiktórnosť konania (III. ÚS 32/2015). Z judikatury Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že princíp rovnosti zbraní ako jeden z prvkov širšej koncepcie spravodlivého konania vyžaduje, aby každému účastníkovi bola daná primeraná možnosť predniesť svoj prípad za podmienok, ktoré ho neumiestnia do zjavnej nevýhody voči jeho protistrane (napr. rozhodnutie vo veci De Haes a Gijssels proti Belgicku z 24. februára 1997, sťažnosť č. 19983/92, bod 53 alebo Ankerl proti Švajčiarsku z 23. októbra 1996, sťažnosť č. 17748/91, bod 38). V kontexte uvedeného dovolací súd len dodáva, že žiadna zo sporových strán nie je nadradená druhej strane a každá zo strán zároveň musí mať v rovnakej miere umožnenú realizáciu svojich procesných oprávnení v súlade so zachovaním princípu rovnosti zbraní vyplývajúceho z čl. 6 Základných princípov CSP.

12. V sporovom konaní je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu, ktoré konanie sa riadi zásadou formálnej pravdy. Ustanovenie § 150 CSP zakotvuje jednu zo základných procesných povinností strán a to povinnosť tvrdiť. Schopnosť strany uniesť bremeno tvrdenia spolu s dôkazným bremenom je predpokladom pre úspech v spore. Posúdenie otázky, ktorá strana sporu je povinná tvrdiť a aký je obsah jej povinnosti tvrdiť, teda kto a aké tvrdenia má uviesť, sa odvíja od hmotného práva. Platí, že strana sporu je povinná tvrdiť skutočnosti, ktoré sú na základe hmotného práva spôsobilé priviesť jej úspech v spore. Skutkové tvrdenia sú obsahom jednotlivých procesných úkonov strán sporu, ktoré majú formu písomných podaní či ústnych prednesov. Z hľadiska pravidiel o koncentrácii konania je žiadatel, aby všetky skutkové tvrdenia boli obsiahnuté a) ak ide o žalobcu, tak v žalobe a vo vyjadrení žalobcu podľa § 167 ods. 3 CSP, b) ak ide o žalovaného, tak vo vyjadrení žalovaného k žalobe podľa § 167 ods. 2 CSP a vo vyjadrení žalovaného podľa § 167 ods. 4 CSP. Skutkové tvrdenia predložené neskôr (napr. vo forme ústnych prednesov na pojednávaní) je potrebné ospravedlniť tým, že ich strana sporu nemohla predložiť už skôr (napr. novým skutkovým tvrdením sa reaguje na skutočnosť, ktorá vyšla najavo až z dôkazu vykonaného na pojednávaní); inak na ne súd nemusí prihliadnuť (§ 153). Súd môže strany vyzvať na doplnenie skutkových tvrdení (§ 150 ods. 2 CSP), výnimočne môže vykonať dôkaz, ktorý strany nenavrhli, a takto zistiť skutočnosť, ktorá nebola stranami tvrdená (§ 185 ods. 2 a 3), prípadne sa môže výnimočne odkloniť od zhodných tvrdení strán (§ 186 ods. 2 CSP). Tento materiálny korektív však nemôže nahrádzať procesnú aktivitu strán a ich povinnosť tvrdiť. Jeho účelom je v rozumnej miere zmierniť prísne formálne následky nesplnenia povinnosti tvrdiť (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok, komentár, C. H. Beck, 2016, 569 s.).

13. Účelom sudcovskej koncentrácie konania je zabrániť, aby strany zdržiavali spor neskoro vykonanými procesnými úkonmi, pretože nie je žiadatel, aby strana sporu predkladala skutkové tvrdenia alebo dôkazné návrhy až na pojednávaní, čo by mohlo znamenať zmarenie účelu už nariadeného

pojednávania a požiadavku na vytýčenie ďalšieho pojednávania. Nemožno však vylúčiť, že predloženie skutkového tvrdenia alebo dôkazného návrhu až na pojednávaní je v konkrétnom prípade dôvodné, napr. ak je bezprostrednou reakciou na nové skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania. Včasnosť predloženia prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany hodnotí v okolnostiach konkrétneho prípadu súd a je ponechané na jeho úvahe, či prípadné omeškanie procesného úkonu ospravedlní, alebo či prijme procesnú sankciu, ktorá spočíva v tom, že na procesný úkon neprihliadne, a tým mu neprizná procesné účinky. Predloženie prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, ktoré nie je včasné, je definované v § 153 ods. 1 druhej vete CSP. Procesný úkon nie je vykonaný včas, ak ho strana sporu mohla vykonať skôr (objektívne hľadisko), ak by konala starostlivo (subjektívne hľadisko). Ak neexistujú osobitné dôvody, v zásade platí, že predloženie skutkových tvrdení alebo dôkazných návrhov až na pojednávaní nie je včasné. Ustanovenie § 153 ods. 2 a 3 CSP zakotvuje sankciu za to, že strana sporu nesplnila povinnosť uloženú v § 153 ods. 1 CSP. Ak súd dospeje k záveru, že strana sporu neuplatnila prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas, má možnosť buď konanie strany ospravedlniť a na jej procesný úkon prihliadnuť, alebo vyvodiť sankčné dôsledky, teda na omeškaný procesný úkon neprihliadnuť (nepriзнаť mu procesnoprávne účinky).

14. Z okolností preskúmvanej veci vo vzťahu k namietanému nesprávnemu procesnému postupu súdov nižších inštancií pri interpretácii zákonných ustanovení CSP týkajúcich sa sudcovskej koncentrácie konania vyplýva, že žalovaná v priebehu celého sporu už od jeho počiatku vo vyjadrení k žalobe, ako aj v duplike k vyjadreniu žalobkyne spochybňovala skutkové tvrdenia žalobkyne. Z obsahu súdneho spisu pritom vyplýva, že žalobkyňa, ktorá je nositeľom povinnosti tvrdenia a súčasne i dôkazného bremena, nepredložila, okrem návrhu na vykonanie dôkazu výsluchom Z. iný návrh na vykonanie dokazovania; ňou uplatnený návrh pritom konajúci súd nevykonával z dôvodu, že ho žalobkyňa neuplatnila včas, ako i z dôvodu jeho nadbytočnosti. Žalobkyňa bola oprávnená a povinná uplatniť prostriedky procesného útoku, vrátane návrhu na vykonanie dokazovania výsluchom Z. E. ako svedkyne, už priamo v žalobe, resp. i po vrátení veci po zrušení v poradí prvého rozsudku súdu prvej inštancie odvolacím súdom. Pokiaľ tak neurobila, návrh na doplnenie dokazovania výsluchom svedkyne uplatnený dva dni pred termínom súdneho pojednávania, na ktorom konajúci súd pristúpil k vyhláseniu meritórneho rozhodnutia, nemožno považovať za uplatnený včas. Je teda pravdou, že žalobkyňa v prejednávanej veci preukázala nesprávny úradný postup Okresného súdu Bratislava I, avšak v ďalšom neuniesla dôkazné bremeno ohľadne preukázania existencie škody vo forme ušlého zisku a príčinnej súvislosti medzi uplatnenou škodou a nesprávnym úradným postupom, ktoré podmienky musia byť pri zodpovednosti štátu za škodu splnené kumulatívne.

14.1. Pokiaľ teda žalobkyňa v dovolaní poukazovala na nekritické preberanie výpovede svedkov z iného konania (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/51/2020 zo dňa 25. februára 2021), je nutné konštatovať, že žalobkyňa v konaní pred súdom prvej inštancie žiadnych svedkov nenavrhol, okrem výsluchu svedkyne Z. ktorý však ako bolo vyššie uvedené nebol uplatnený včas, a preto jej návrh na vykonanie takéhoto dokazovania bol zamietnutý ako oneskorene podaný (viď zápisnica z pojednávania zo dňa 3. marca 2023, č.l. 235). S poukazom na uvedené dovolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie poskytol žalobkyni dostatočný priestor preto, aby mohla včas uplatniť všetky prostriedky procesnej obrany a pokiaľ táto túto možnosť nevyužila, nemožno v tom vidieť porušenie jej procesných práv spôsobom, akým prezentovala v podanom dovolaní. Napokon dovolací súd uvádza, že súd prvej inštancie si riadne splnil aj svoju povinnosť uviesť v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej, prečo z dôvodu aplikácie sudcovskej koncentrácie konania nevyhovel návrhu žalobkyne na výsluch svedkyne (viď bod 9. rozsudku súdu prvej inštancie).

15. Dokazovanie je časť civilného súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). V dokazovaní sa súd obmedzuje len na zisťovanie poznatkov o skutkových okolnostiach, ktoré zakladajú a odôvodňujú prejednávany nárok. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, majúcej základ v ústavnom

princípe nezávislosti súdov. Táto zásada, vyplývajúca z čl. 15 Základných princípov CSP, normatívne vyjadrená v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov robí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 729 s.).

16. K namietanému pochybeniu v procese obstarávania dôkazov (v danom prípade neakceptovaní návrhu na výsluch svedkyne) dovolací súd konštatuje, že pokiaľ súd nevykonával v priebehu civilného konania všetky navrhované dôkazy alebo nevykonával iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nedostatočne zistil skutkový stav alebo nesprávne vyhodnotil niektorý dôkaz, nemožno to v zásade považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení strany, čo v súlade s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Predmetná judikatúra dovolacieho súdu bola a je akceptovaná aj ústavným súdom napr. v rozhodnutiach sp. zn. I. ÚS 65/2020, III. ÚS 171/2018, II. ÚS 202/2020, II. ÚS 108/2020, II. ÚS 153/2019, II. ÚS 465/2017, IV. ÚS 511/2020. Na druhej strane však ústavný súd napr. v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 332/09 tiež vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy. Zásadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd totiž zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. V práve na spravodlivý proces je obsiahnutá aj ďalšia ústavná zásada (čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 Základných princípov CSP) a to „rovnosť zbraní“ v civilnom konaní, ktorá všeobecne zahŕňa tiež rovnosť bremien, ktoré sú na strany sporu kladené a ktoré nesmie byť neprímerané (IV. ÚS 468/2018). Z práva na spravodlivý súdny proces vyplýva aj podľa Európskeho súdu pre ľudské práva povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (rozhodnutie vo veci Kraska proti Švajčiarsku z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06).

17. K takejto interpretácii dospel už aj dovolací súd v rozhodnutiach napríklad sp. zn. 4Cdo/100/2018 alebo 5Cdo/202/2018, v ktorých uviedol, že procesnému právu strany sporu navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) tiež (pokiaľ im nevyhovie) rozhodnúť a vo svojom rozhodnutí odôvodniť prečo, z akých dôvodov tak neurobil. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno založiť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania; ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou. Nakoniec tretím je nadbytočnosť dôkazu, t. j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ktoré garantujú pre stranu sporu ústavné právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť (sp. zn. 5Cdo/107/2019).

18. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre prijatie záveru, že súdy nižších inštancií svojím postupom, keď nevykonali všetky žalobkyňou navrhované dôkazy, zaťažili konanie procesnou vadou zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. V súvislosti s uvedeným záverom dovolací súd v prvom rade konštatuje, že tak prvoinštančný súd ako aj odvolací súd si z hľadiska formulovania a odôvodňovania svojich rozhodnutí riadne splnili svoju povinnosť „uviesť, prečo nevykonali ďalšie navrhnuté dôkazy“.

19. Dovolací súd považuje za potrebné dodať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v

dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

20. Z dovolania vyplýva vyvodzovanie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, v rámci ktorého žalobkyňa koncipovala právnu otázku:

„či pri posudzovaní predbežnej otázky v spore o náhradu škody spôsobenej nezákonným postupom orgánu verejnej správy, v tomto prípade súdu, sa majú použiť osobitné procesné práva, ktoré mal poškodený v pôvodnom konaní, v ktorom bola spôsobená škoda?“

21. Nevyhnutnou podmienkou prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP je, že sa týka právnej otázky, na riešení ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie. Toto ustanovenie dopadá len na takú právnu otázku, ktorú: a/ odvolací súd riešil [neponechal ju nepovšimnutou a pri svojich právnych úvahách nedotknutou, ale ju riadne nastolil, vysvetlil jej podstatu, vyjadril vo vzťahu k nej svoje právne úvahy (prípadne možnosti odlišných prístupov k jej riešeniu) a vysvetlil jej riešenie a tiež dôvody, so zreteľom na ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie], a b/ (zároveň) dovolací súd ešte neriešil. Otázka, ktorou sa strany sporu, prípadne aj súd v konaní síce zaoberali, na vyriešení ktorej ale nie je v konečnom dôsledku založené dovolaním napadnuté rozhodnutie, nie je relevantná v zmysle tohto ustanovenia (3Cdo/214/2018).

22. Odvolací súd sa nastolenou právnu otázkou zaoberal v bode 25 svojho rozhodnutia, kedy poukázal na to, že je nepochybné, že predmetom prebiehajúceho sporu je náhrada škody titulom zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý nemožno považovať za spor spadajúci pod právnu úpravu tretej časti, druhej hlavy CSP, t.j. za individuálny pracovnoprávny spor, v ktorom môže vykonať súd ex offio aj dôkazy, ktoré slabšia strana sporu nenavrhol, ak je to potrebné pre rozhodnutie o veci. Povahu tohto sporu nemôže založiť len samotná okolnosť, že v rámci ustálenia jedného z predpokladov zodpovednosti konajúci súd skúma ako predbežnú otázku úspechu žalobkyne v individuálnom pracovnoprávnom spore.

23. Civilný sporový poriadok upravuje spory s ochranou slabšej strany len v ustanoveniach §§ 290 až 323 CSP, a nevzťahuje sa preto na iné konania. Vo všeobecnosti platí, že strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany. Rovnosť zbraní je základný princíp sporového konania vyjadrený v čl. 6 CSP <.. Avšak aj princíp rovnosti zbraní musí v niektorých sporoch ustúpiť, a to vtedy, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. Ide o tzv. spory so slabšou stranou, medzi ktoré CSP <. zaraďuje: a) spotrebiteľské spory, b) antidiskriminačné spory, c) individuálne pracovnoprávne spory. Individuálny pracovnoprávny spor je spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom vyplývajúci z pracovnoprávnych a iných obdobných pracovných vzťahov. Za individuálny pracovnoprávny spor sa považuje aj spor, ktorý vyplýva zo zásady rovnakého zaobchádzania, ak súvisí s individuálnym pracovnoprávnym sporom. Zaradením individuálnych pracovnoprávnych sporov medzi spory so slabšou stranou, v ktorých sa neuplatňuje kontradiktórnosť v plnom rozsahu, sa vyvažuje prirodzené nerovné postavenie zamestnávateľa a zamestnanca. Zákonodarca vychádza z myšlienky, že vyrovnávanie ekonomickej

nerovnováhy len hmotnoprávnymi ustanoveniami je nedostatočné a zamestnancovi musí byť poskytnutá osobitná ochrana aj procesnoprávnymi normami. Osobitná procesná ochrana v individuálnych pracovnoprávných sporoch sa prejavuje v týchto aspektoch: a) osobitná miestna príslušnosť, b) rozšírená možnosť zastúpenia zamestnanca, c) mandukačná povinnosť (poučovacia povinnosť), d) neuplatňovanie koncentrácie konania.

23.1. Hoci v prejednávanej veci by skutkové a právne otázky (vo vzťahu ku konaniu, kde boli konštatované prietahy v konaní) s danou vecou súviseli, ustanovenie § 316 ods. 1, 2 definuje, že individuálny pracovnoprávny spor na účely tohto zákona je spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom vyplývajúci z pracovnoprávných a iných obdobných pracovných vzťahov. Za individuálny pracovnoprávny spor sa považuje aj spor, ktorý vyplýva zo zásady rovnakého zaobchádzania, ak súvisí s individuálnym pracovnoprávnym sporom. Preto možno konštatovať, že súdy oboch inštancií vyriešili otázku o použití osobitných procesných práv poškodeného (ochrana slabšej strany v pracovnoprávnom spore) v spore o náhradu škody proti štátu správne.

23.2. Preto možno konštatovať, že v spore o náhradu škody proti štátu spôsobenej nezákonným postupom orgánu verejnej správy nie je možné uplatniť osobitné procesné práva poškodeného (teda ochranu slabšej strany), ktoré mal v pôvodnom konaní a v ktorom mu bola spôsobená škoda.

24. Dovolací súd uzatvára, že dovolanie v časti namietajúcej vadu zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP je prípustné, ale nie je dôvodné a v časti namietajúcej vyriešenie právnej otázky, ktorá nebola doteraz v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP) je prípustné, ale nedôvodné preto, lebo nastolenú právnu otázku vyriešil odvolací súd správne. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie zamietol (§ 448 CSP).

25. V dovolacom konaní úspešnej žalovanej (§ 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP) dovolací súd trovy dovolacieho konania nepriznal, pretože jej žiadne trovy nevznikli.

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.